

Gedachtewisseling over wantoestanden bij rijtscholen

Ir. Filip Boelaert
Secretaris-generaal MOW

22 april 2021

Vlaanderen
is mobiliteit &
openbare werken

Rijopleiding

- **Aantal theorie-examens categorie B**

- 2017: 169.855
- 2018: 169.669
- 2019: 183.944

- **Aantal praktijkexamens categorie B**

- 2017: 144.725
- 2018: 122.356
- 2019: 109.725

=> Kandidaten opleiden tot goede en veilige chauffeurs is cruciaal voor de verkeersveiligheid

Rijopleiding

- **Overdracht van taken i.h.k.v. Zesde Staatshervorming (2015)**
- **Reeds uitgevoerde wijzigingen aan de rijopleiding:**
 - Theorie-examen:
 - Invoeren zware overtreding theorie-examen cat. B
 - Beëdigd tolk voor minder talen (Frans, Duits of Engels)
 - Praktijkexamen:
 - Invoering risicoperceptietest
 - Uitbreiding naar 6 manoeuvres op het praktijkexamen categorie B
 - Beëdigd tolk voor minder talen (Frans, Duits of Engels)
 - Vormingsmoment voor begeleiders (1/10/2017 – 13/03/2020)
 - Minimale oefenperiode 9 maanden (1/10/2017 – 13/03/2020)
 - Terugkommoment voor beginnende bestuurders

Vaststellingen Pano

- **‘Turbo-opleidingen’**
- **Verkoop van attesten door personen niet verbonden aan een rijjschool**
- **Fraude door erkende rijsscholen -> bekwaamheidsattesten worden afgeleverd zonder dat rijles werd gegeven**

Hoe pakken we fraude aan?

1. Digitalisering
2. Burgerlijke partijstelling n.a.v. Pano-reportage
3. Samenwerking met politie en justitie
4. Controles en inspecties

1. Digitalisering

Aanloop naar digitalisering

Vaststellingen:

- Processen rijopleiding gebeuren grotendeels op niet-digitale wijze
- Attesten worden op papier uitgereikt
- Fraude is relatief eenvoudig

⇒ **Processen moeten gestroomlijnd worden**

⇒ **Administratie moet gemoderniseerd en gedigitaliseerd worden**

Aanloop naar digitalisering

- **Burger verwacht optimale dienstverlening van de overheid**
- **Vlaamse overheid evolueert naar een digitale overheid**

- Vlaanderen Maximaal Digitaal
- Vlaanderen Radicaal Digitaal

Regeerakkoord 2019 – 2024:

Een slanke, digitale en neutrale overheid

Vo gaat Radicaal Digitaal

- zo weinig mogelijk paperassen voor de burger
- gebruiksvriendelijke digitale platformen
- optimaal gebruik van data en het openstellen, in nauwe samenwerking met de lokale besturen
- burger/ondernemer krijgt regie over zijn eigen data en interacties met de overheid
- voor 'individuele diensten' (akten, vergunningen, enz.), is er een 'digital first'-benadering en 1 uniek digitaal Burgerprofiel

- **Departement MOW wil dienstverlening digitaliseren**
- **Rijschoolsector en examencentra vragen naar modernisering en digitalisering**
 - Deze vraag wordt onderschreven door de werkgroep rijopleiding

(vertegenwoordigers van rijscholen, zelfstandige instructeurs, VSV, Gezinsbond, onderzoeksinstituten, De Ambassade, Touring, ...)

Aanloop naar digitalisering

- **Sep 2019 – mrt 2020:**
 - Analyse van alle processen
 - Rijopleiding en rijexamen
 - Nascholing vakbekwaamheid voor bus- en vrachtwagenchauffeurs ('code 95')
- **Jan – jun 2020:**
 - Klantenreis of 'customer journey'
 - In kaart brengen van de 'reis' die een burger aflegt bij het behalen van een rijbewijs, van start tot einde. Alle contacten tussen de burger en de overheid en tussen de burger en instanties die in opdracht van de overheid diensten verlenen worden in kaart gebracht.
 - **Doel:** begrijpen en optimaliseren van de ervaring van de burger

Doelstellingen digitalisering

De aanloop leidde tot een ambitieuze meerjarenaanpak:

- **Doelstelling 1:** uitfaseren verouderde 'Cronos'-applicatie + optimaliseren
 - **streefdatum:** eind 2021
- **Doelstelling 2:** digitaliseren rijopleiding
 - **streefdatum:** eind 2022

Doelstellingen digitalisering

1. Uitmaken 'Cronos'-applicatie + optimaliseren

– Rijexamens

- Beheren van de vragen voor het theorie-examen van alle voertuigcategorieën
- Beheren van de resultaten van alle theorie-examens
- Via webservices uitwisselen van gevolgde nascholing
 - » met FOD Mobiliteit en Vervoer
 - » met Brussels Hoofdstedelijk gewest en Waals gewest

– Nascholing vakbekwaamheid

- Beheren van gevolgde nascholing vakbekwaamheid
- Via webservices uitwisselen van examenresultaten
 - » met de opleidingscentra
 - » met FOD Mobiliteit en Vervoer

Doelstellingen digitalisering

2. Digitaliseren rijopleiding

– Moderniseren van de processen en administratie

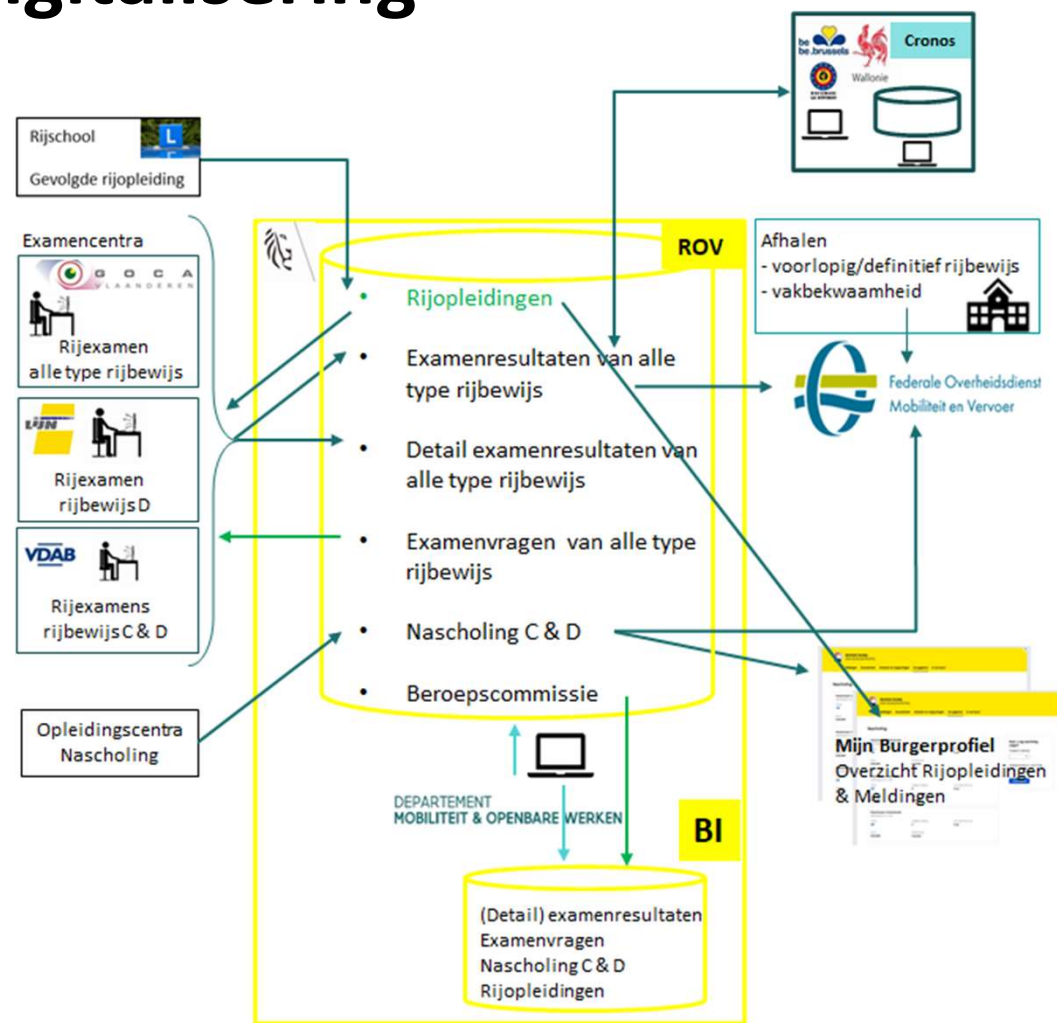
- Beheren van de gevolgde rijlessen
- De burger via Mijn Burgerprofiel een overzicht bieden van zijn gevolgde rijlessen
- Via webservices uitwisselen van gegevens met:
 - rijscholen
 - examencentra

– Optimaliseren van controle en inspectie

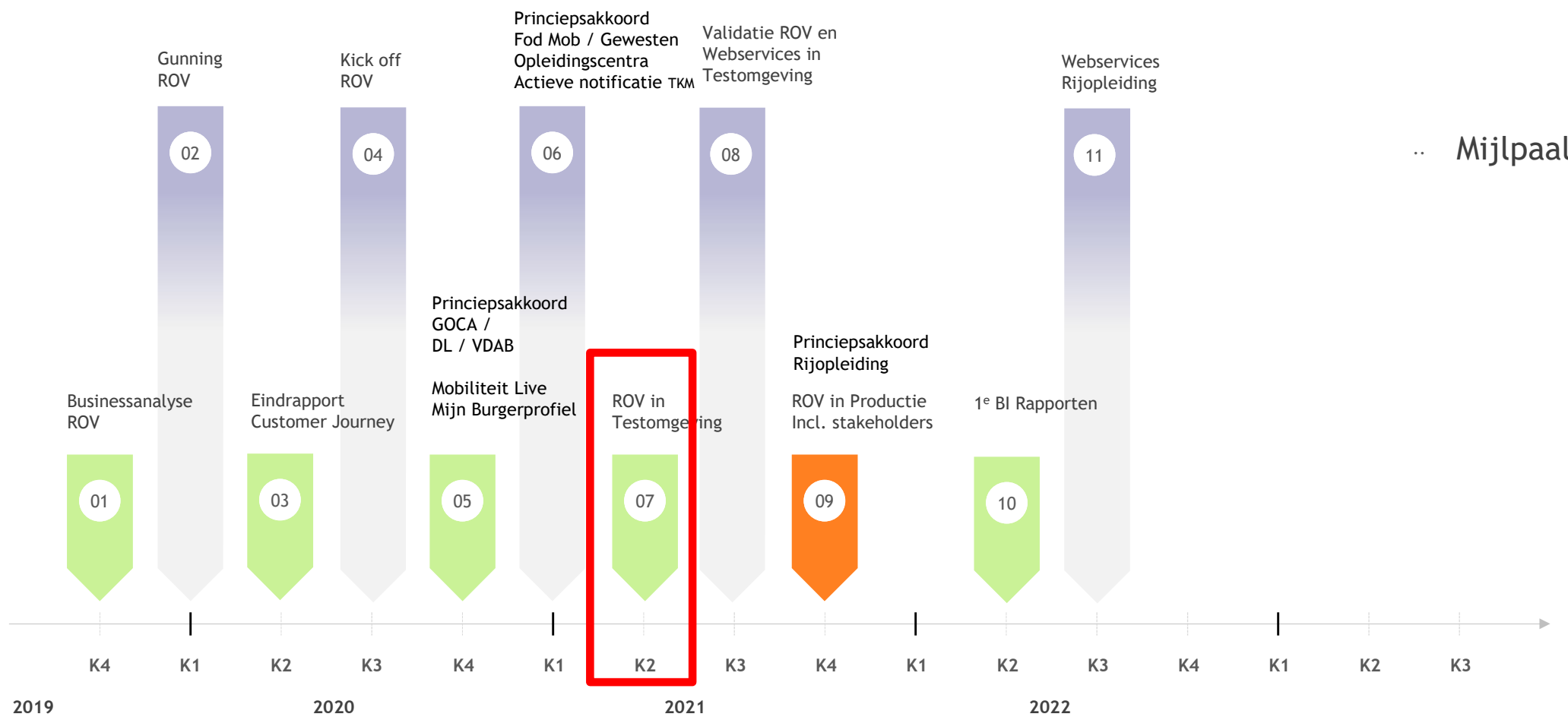
- in het kader van kwaliteitscontrole
 - rijexamens
 - dienstverlening door erkende rijscholen en opleidingscentra
- in de strijd tegen fraude

Doelstellingen digitalisering

Centraal beheer van data door DMOW

Mijlpalen

.. Mijlpaal

Vaststellingen Pano - Turbo opleidingen

- **Relatie tussen Vraag – Antwoord op basis van ‘woorden’**

Bv. alle vragen waar het woord "wie" in voorkomt, het juist antwoord bevat ook het woord "wie".

- **Risico**

Een kandidaat kan slagen voor een examen zonder de inhoud te beheersen.

- **Huidige situatie**

DMOW is niet in het bezit van de examenvragen en de bijhorende antwoorden voor rijbewijs B -> GOCA

- **Aanpak DMOW**

Relatie tussen vraag en antwoord opsporen en elimineren:

1. **Vanaf 1/1/2022:** examenvragen van alle type rijbewijs worden digitaal beheerd door DMOW
 - Examenvragen: ROV --> Examencentra
2. **Patroonherkenning** via data-analyse: door analyse van alle vragen en bijhorende antwoorden onderzoeken of er een patroon bestaat tussen vraag en antwoord.
3. Vragen waarbij een verband bestaat aanpassen of verwijderen uit de set van examenvragen.

Vaststellingen Pano - Turbo opleidingen

- **Er is kennis over de samenstelling van een examen.**

Bv. Dinsdag zal je geen vragen krijgen over een “Tram”. Alle leerstof over tram mag je overslaan.

- **Risico**

Een kandidaat kan slagen voor een examen zonder de inhoud te beheersen.

- **Huidige situatie**

- GOCA stelt het examen samen per kandidaat.
- Examencentra sturen uitsluitend 'geslaagd/niet-geslaagd' door naar DMOW.

- **Aanpak DMOW**

Kwaliteitscontrole op de samenstelling van examens

1. **Vanaf 1/1/2022** wordt het detail van een afgenomen examen digitaal doorgestuurd naar DMOW
2. **Kwaliteitscontrole** via data-analyse

Door analyse van de gestelde vragen nagaan of de samenstelling van een examen voldoet aan de vooraf afgesproken kwaliteitsvereisten. (bv. hebben aanwezige kandidaten allen een ander set van vragen gekregen, worden de examens ad random samengesteld ...)

Vaststellingen Pano - Attesten

- **Attesten gevolgde rijopleiding zijn (online) te koop.**

- **Risico**

Een kandidaat kan een voorlopig rijbewijs afhalen bij de gemeente en alleen rijden zonder rijles gevolgd te hebben.

- **Huidige situatie**

Het bewijs van de gevolgde opleidingen gebeurt via papieren attesten. Deze attesten zijn gemakkelijk te vervalsen.

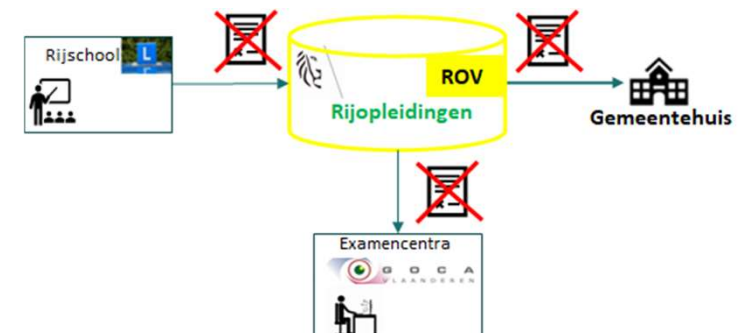
- **Aanpak DMOW**

Stoppen met papieren attesten

1. Rijscholen moeten gevolgde rijopleidingen in de toekomst digitaal registreren (najaar 2022) in ROV. Enkel erkende rijscholen hebben toegang.
2. DMOW beheert de data en stelt deze informatie digitaal beschikbaar voor de gemeenten, Fod Mobiliteit en examencentra. Papieren attesten worden afgeschaft.

Afhankelijkheden / aandachtspunten:

- Rijscholen moeten zich organiseren op een digitale data uitwisseling
- Gemeente / Fod Mob moet een digitale controle uitvoeren
- Examencentra moeten een digitale controle uitvoeren

Vaststellingen Pano - Attesten

- **Attesten gevolgde rijopleiding worden afgeleverd door een erkende rijsschool zonder dat de kandidaat (voldoende) praktijklessen heeft gevolgd.**

- **Risico**

Een kandidaat kan een voorlopig rijbewijs afhalen bij de gemeente en alleen rijden zonder (voldoende) rijles gevolgd te hebben.

- **Huidige situatie**

Inspecties op basis van steekproef, geruchten, ...

- **Aanpak DMOW**

Stoppen met papieren attesten

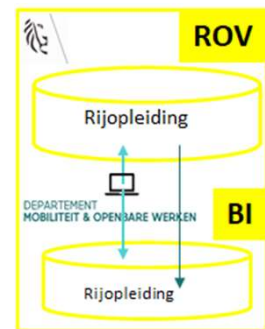
1. Rijsscholen moeten gevolgde rijopleidingen in de toekomst digitaal registreren in ROV (najaar 2022).

2. **Red Flags** via data-analyse:

- Steekproef inspecties aanvullen met gerichte inspecties door analyse van data rond gevolgde opleidingen waaruit onregelmatigheden worden vastgesteld.

Voorbeeld:

- Controles op afstand tussen woonplaats kandidaat en rijsschool (bv. kandidaten uit Oostende hebben een attest van een rijsschool uit Maasmechelen)
- Controle op aantal lesuren per week per lesgever
- ...

Cybersecurity

— Aanpak DMOW

- Voor het gebruikers- en toegangsbeheer zal ROV gebruik maken van de **Vo brede bouwstenen** “Gebruikersbeheer” en “Toegangsbeheer”.
- Het verkeer van en naar de applicatie wordt beveiligd met een **SSL-verbinding** (beveiligd) zodat het verkeer niet kan onderschept worden. Dit houdt ook de communicatie met GOCA in via de webservices.
--> Het verkeer van en naar GOCA zal ook over de **API Manager (Apigee) van de Vlaamse overheid** gaan, die nog bijkomende controles en bescherming biedt.
- Er zal gebruik gemaakt worden van een aantal componenten van AWS die een verhoogde beveiliging bieden. Zoals **Web Application Firewall (WAF)** die zorgt voor een betere bescherming van de applicatie door het afschermen van gekende aanvallen, verdacht verkeer, ...
- Het voorzien van de nodige **logging**.
- Het beheer van de servers zal ook gebeuren volgens de geldende minimale maatregelen van de Vlaamse overheid.

2. Burgerlijke partijstelling n.a.v. Pano-reportage

Burgerlijke partijstelling n.a.v. Pano-reportage

- MOW heeft een strafklacht met burgerlijke partijstelling bij de onderzoeksrechter neergelegd naar aanleiding van de Pano-reportage.
- De onderzoeksrechter wordt gevraagd om een gerechtelijk onderzoek te voeren naar de fraude die in de reportage wordt getoond.

3. Samenwerking met politie en justitie

Samenwerking met politie en justitie

- MOW werkt samen met politie en justitie

MOW biedt ondersteuning via informatie en documentatie
zowel op eigen initiatief als op vraag

4. Controles en inspecties

Controles en inspecties

- **Inspectie en controle bij rijsscholen en examencentra:**
 - Structurele inspecties
 - Inspecties n.a.v. onregelmatigheid
 - => **handhaving**
 - » Formele waarschuwing
 - » Schorsing
 - » Intrekking erkenning
- **Samenwerking met FOD Mobiliteit en Vervoer (bevoegd voor het rijbewijs)**
- **Samenwerking met de gemeentebesturen (aanvraag en afgifte rijbewijzen)**

Activiteiten instructeurs met buitenlands bewijs van beroepsbekwaamheid

- Op basis van RL 2005/36/EG en het decreet tot gedeeltelijke omzetting van richtlijn 2005/36/EG kunnen houders van een door een andere lidstaat uitgereikt bewijs van beroepsbekwaamheid een Vlaamse brevet en instructie- of directietoelating verkrijgen.

Op basis van de richtlijn kunnen instructeurs uit het buitenland zich in Vlaanderen vestigen.

- Op basis van RL 2006/123/EG kunnen instructeurs uit een andere lidstaat tijdelijk diensten aanbieden in Vlaanderen.

Bedankt voor uw aandacht!

Vragen?